

**UCHWAŁA NR XXIII/204/2017
RADY MIEJSKIEJ W MIESZKOWICACH**

z dnia 13 kwietnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami dla miasta i Gminy
Mieszkowice**

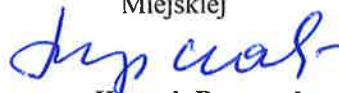
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579, poz. 1948), art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) Rada Miejska w Mieszkowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w latach 2015-2016 „Gminnego Program Opieki nad Zabytkami w Gminie Mieszkowice na lata 2014 - 2017”, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mieszkowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Henryk Rzepczak

Sprawozdanie z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami dla miasta i Gminy Mieszkowice za okres 2015 r – 2016 r.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) w sposób kompleksowy reguluje kwestie związane z prawną ochroną zabytków. Ustawa określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. Ustawa nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej obowiązek zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony dóbr kultury.

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Gmina Mieszkowice opracowała Gminny Program Opieki nad zabytkami w Gminie Mieszkowice na lata 2014 - 2017., który po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/295/2014 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 27 lutego 2014 r. Celem gminnego programu opieki nad zabytkami jest zahamowanie degradacji substancji zabytkowej i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy Mieszkowice. Gminny program opieki nad zabytkami określa kierunki podejmowanych przez gminę działań, mających na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, burmistrz sporządza, co 2 lata, sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami, które przedstawia radzie miejskiej.

II DZIAŁANIA GMINY

1. Zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi w Uchwale Rady Miejskiej w Mieszkowicach Nr XXXI/244/2013 z dnia 26 września 2013r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze Gminy Mieszkowice – Właściciele obiektów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków mogą ubiegać się o dotację składając wniosek do 30 września roku poprzedzającego rok, w którym będą wykonane prace konserwatorskie lub roboty budowlane.
2. Wzory druków o udzielenie dotacji oraz sprawozdania z wykorzystania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków zostały określone Zarządzeniem Burmistrza Mieszkowic Nr 536/2013 w dniu 20 listopada 2013r.
3. Na stronie internetowej Gminy Mieszkowice w zakładce Gminna Ewidencja Zabytków zostały zamieszczone wszystkie akty prawne określające zasady udzielania dotacji oraz

wzory dokumentów przy pracach na obiektach wpisanych do ewidencji zabytków oraz Gminny Program opieki nad zabytkami dla miasta i Gminy Mieszkowice.

4. Ważnym wydarzeniem w 2015r. było podjęcie przez Radę Miejską w Mieszkowicach uchwały Nr VI/45/2015 w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej w Mieszkowicach. Statut zakłada gromadzenie zbiorów dotyczących historii Pomorza i Nowej Marchii ze szczególnym uwzględnieniem ziemi mieszkowickiej oraz działań zbrojnych jakie rozegrały się w 1945 r. na terenie obecnego Rejonu Pamięci Narodowej.

II. DZIAŁANIA FINANSOWE (PRACE REMONTOWE, ŚRODKI ZEWNĘTRZNE)

Jednym z ważniejszych celów Gminnego Programu Opieki na zabytkami jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Stan zachowania budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych stanowiących zasób Gminy Mieszkowice jest zróżnicowany. Niektóre obiekty są zachowane w dobrym stanie, jednak są też takie, które wymagają podjęcia pilnych prac remontowych.

1. W okresie sprawozdawczym (2015-2016) w ramach bieżącego utrzymania mienia komunalnego oraz w ramach planu remontów budynków komunalnych Gmina zrealizowała następujący zakres robót:
 - a) **W 2015 r.** - wymiana i uszczelnienie pokryć dachowych, wymiana stolarki budowlanej, remont opaski fundamentowej, montaż wkładów kominowych, naprawa instalacji wodno-kanalizacyjnej, naprawa instalacji elektrycznej, przestawienie pieców kaflowych - na łączną kwotę **78 712,70 zł**,
 - b) **W 2016 r.** wymiana instalacji elektrycznej, wymiana stolarki okiennej, remonty pieców kaflowych, montaż wkładów kominowych, wymiana pokrycia dachowego budynku, Remont schodów na klatce schodowej, remont podwaliny fundamentu - na łączną kwotę **79 431,12 zł**.
2. Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wykonane przez Gminę na obiektach wpisanych do rejestru zabytków:
 - 1) **w roku 2015:**
 - Gmina Mieszkowice zrealizowała zadanie pn. „Remont zabytkowych murów obronnych w Mieszkowicach” Koszt realizacji zadania wyniósł **144 646,81 zł** z czego **100 000,00 zł** przekazało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach zadania uzupełniono ubytki w murach, dokonano spoinowania, wykonano zadaszenie korony murów, a także dokonano remontu baszty łupinowej.
 - Gmina Mieszkowice zrealizowała I etap prac związanych z remontem pomieszczeń piwnicznych z wykonaniem izolacji ścian metodą iniekcji ciśnieniowej zabytkowego budynku szkoły podstawowej w Zielinie - Wartość zadania **56 945,99 zł**. została sfinansowana ze środków Gminy Mieszkowice.

- 2) W roku 2016 z uwagi na groźbę zawalenia się oraz zagrożenie zdrowia i życia mieszkańców dokonano naprawy partii murów przy ulicy Ogrodowej. Koszt zadania wyniósł **29 752,00 zł**. Zadanie zostało zrealizowane z Budżetu Gminy Mieszkowice.

III DOTACJE UDZIELONE PRZEZ GMINĘ MIESZKOWICE

1. W 2015 roku Gmina Mieszkowice udzieliła dotacje celowe na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla następujących podmiotów.

lp.	Dotowany	Zakres prac	Podstawa przyznania dotacji	Kwota dotacji (zł)	Wartość projektu (zł)
1	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Troszynie	Odrestaurowanie drzwi wejściowych do kościoła filialnego p.w. Najświętszego Zbawiciela w Sitnie	uchwała Nr VII/52/2015 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 30 kwietnia 2015r	12 000,00	15 000,00
2	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Troszynie	Odrestaurowanie drzwi wejściowych do kościoła p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Troszynie.	uchwał Nr VII/51/2015 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 30 kwietnia 2015r	10 000,00	15 000,00
3	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Mieszkowicach	Remont wieży w kościele parafialnym p.w. Przemienienia Pańskiego w Mieszkowicach	Uchwała Nr VII/50/2015 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 30 kwietnia 2015r	50 000,00	104 000,00
4	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Zielinie	Konserwacja zabytkowych organów znajdujących się w kościele parafialnym p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Zielinie	Uchwała Nr VII/53/2015 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 30 kwietnia 2015r	75 297,64	100 396,86
5	Parafia Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Czelinie	wymiana drzwi wejściowych do kościoła p.w. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Czelinie	Uchwała Nr X/70/2015 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 10 września 2015r	10 500,00	14 000,00

2. **W 2016** roku Gmina Mieszkowice udzieliła dotacje celowe na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla następujących podmiotów.

lp.	Dotowany	Zakres prac	Podstawa przyznania dotacji	Kwota dotacji (zł)	Wartość projektu (zł)
1	Parafia Rzymskokatolickiej p.w. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Czelinie	Remont posadzki w kościele filialnym p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Kurzycku	uchwała Nr XIX/167/2016 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 9 listopada 2016r	25 000,00	61 726,60

3. Rada Miejska w Mieszkowicach udzieliła na rzecz Województwa Zachodniopomorskiego dotację celową **w 2015 r. w kwocie 2 500,00 zł oraz w 2016 r. – w kwocie 2 000,00 zł** na dofinansowanie badań archeologicznych prowadzonych przez pracowników Działu Archeologii w Muzeum Narodowym w Szczecinie. Badania prowadzone były na stanowisku archeologicznym w Czelinie, które ze względu na ilość i jakość odkrywek jest jednym z cenniejszych skarbów dziedzictwa archeologicznego w skali kraju.
4. W 2016r. z inicjatywy władz Gminnych z krzyży znalezionych na terenach nadodrzańskich wykonano lapidarium, które zostało zlokalizowane na polanie przy Cmentarzu wojennym w Starych Łysogórkach.

IV. DZIAŁANIA INFORMACYJNE, POPULARYZACYJNE I EDUKACYJNE

W ramach działań informacyjnych, popularyzacyjnych i edukacyjnych związanych z promocją zabytków a także wydarzeń historycznych mających miejsce w Rejonie Pamięci Narodowej Gmina Mieszkowice corocznie jest organizatorem następujących zadań:

1. W Czelinie w miesiącu marcu obchodzone są uroczystości związane z wkopaniem I słupa granicznego. Obchody wkopania I słupa rozpoczyna msza święta, następnie pod obeliskiem upamiętniającym rocznicę obchodzona jest główna część obchodów na której przedstawiciele władz samorządowych, służb mundurowych oraz innych instytucji składają hołd pod pomnikiem. Atrakcją obchodów jest kompania honorowa z 5 pułku inżynieryjnego Szczecin Podjuchy oraz Orkiestra Wojskowa Szczecin.
2. W kwietniu w Strych Łysogórkach oraz Gozdowicach Gmina Mieszkowice organizuje kilkudniową imprezę upamiętniającą rocznicę forsowania Odry. Główne uroczystości odbywają się na cmentarzu wojennym w Strych Łysogórkach oraz przy pomniku sapera w Gozdowicach. Podczas obchodów co roku organizowana jest polsko-niemiecka konferencja naukowa „Nadodrzańskie spotkania z historią” na której prelegenci przedstawiają tematy związane m.in. z zabytkami występującymi na terenie Gminy Mieszkowice. Wśród wielu atrakcji takich jak pokazy żołnierskie ora bieg uliczny „Mieszkowicka Nadodrzańska Dziesiątka” i wiele imprez towarzyszących obchody forsowania Odry są jedną z ważniejszych uroczystości w Gminie Mieszkowice.

3. We wrześniu w 2015r. w Gozdowicach odbyły się, po raz pierwszy zorganizowane na terenie gminy Mieszkowice, Europejskie Dni Dziedzictwa. Organizatorami imprezy byli; Gminna Mieszkowice, Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej w Mieszkowicach oraz Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, które przygotowało wystawę pn. „Domy ryglowe”. Ponadto uczestnicy Europejskich Dni Dziedzictwa mogli wysłuchać wykładów m.in. dr Malińskiego oraz obejrzeć filmy o tematyce Rejonu Pamięci Narodowej, a także brać udział w wielu atrakcjach przygotowanych przez organizatorów.

V. OBIEKTY ZABYTKOWE ZNAJDUJĄCE SIĘ NA TERENIE GMINY MIESZKOWICE

1. Przyjęta Zarządzeniem Burmistrza Gminna Ewidencja Zabytków (GEZ) obejmuje 425 zabytków nieruchomych, w tym:
 - 1) 34 wpisane do rejestru (na podst. 28 Decyzji WKZ)
 - 2) 391 wpisanych do rejestru GEZ)
2. GEZ obejmuje również rejestr zabytków ruchomych – 15 szt. oraz wykaz stanowisk archeologicznych - 291 szt.

Podsumowując realizację Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, należy stwierdzić, że cele programowe zostały osiągnięte. Finansowanie zadań następowało w ramach wyodrębnionych na ten cel środków budżetowych oraz pozyskanych od instytucji zewnętrznych. Wypracowano różne formy współdziałania różnych podmiotów przy ochronie gminnych zabytków. Zwiększyło się zainteresowanie społeczne obiektami zabytkowymi oraz ich ochroną w Gminie. Poprawił się również stan zachowania niektórych obiektów zabytkowych. W zakresie ochrony gminnych zabytków pozostało do wykonania wiele zadań, które ze względu na konieczność zaangażowania znacznych środków finansowych zostaną rozłożone na kolejne lata.

Uzasadnienie

Gmina Mieszkowice posiada „Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2014 - 2017” przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/295/2014 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 27 lutego 2014 r.

Zgodnie z art. 87 ust.5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Wójt (Burmistrz, Prezydent) sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy.

